

Monumentnummer*: 517674

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 27 december 2000
Kadaster deel/nr 82795/118

Woonplaats* Amersfoort
Gemeente* Amersfoort
Provincie* Utrecht

Locatiennaam Amersfoort
Locatieomschrijving Schothorst

Kadastrale gemeente* Amersfoort
Sectie* O
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 564

Omschrijving**

Omschrijving

Het LANDHUIS is gelegen in een door tuinarchitect S.A. van Lunteren ontworpen landschappelijk park. De directe omgeving van het in neoclassicistische stijl ontworpen landhuis wordt gevormd door gazons, die op hun beurt begrensd worden door boompartijen. Het zichtveld in westelijke richting naar de Schothorsterlaan is open, terwijl aan de oostzijde zich een klein, vrijwel rond gazon bevindt, waaraan de entree van het landhuis is gelegen. Vermoedelijk heeft S.A. van Lunteren ook de verbouwing van het landhuis ontworpen. Het betrof de wijziging van het bestaande gebouw en de nieuwbouw van een voorhuis, waarin veel ruimte werd geboden aan een voorname trappartij en enkele representatieve vertrekken ter linker en ter rechterzijde hiervan. Het gebouw is sindsdien nauwelijks veranderd. De plattegrond van de twee bouwlagen tellende hoofdmassa van het landhuis is vrijwel rechthoekig. Het voorhuis is daarbij iets breder dan het achterhuis. In de linkerzijgevel wordt de overgang van voor- naar achterhuis gemarkeerd door een smal teruggelegen tussenlid. Het landhuis bezit gepleisterde gevels en kent een een horizontale geleding door middel van een natuurstenen plint, natuurstenen waterlijsten, cordonlijsten en de kroonlijst. T-vensters van een rechthoekige vorm en in de achtergevel voorzien van een spiegellijst verdelen de gevels in traveeën. In de voor- en achtergevel bevinden zich hoekpilasters, die op de begane grond zijn gebosseerd en op de eerste verdieping voorzien zijn van casementen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De dakpartij bestaat uit afgeplatte schilddaken gedekt met leien in maasdekking. In de dakschilden van beide zijgevels bevinden zich twee dakkapellen, die onderdeel zijn van de kroonlijst.

In de symmetrische voorgevel (oostzijde) van de hoofdmassa worden drie vensterassen afgewisseld door smalle blindvensters, waarbij de volumens met een vensteras licht risaleren door een gedecoreerde gesloten borstwering boven de daklijst wordt gemarkeerd. De hoofdingang is in de middenas gelegen, die wordt gemarkeerd door de voor de eerste bouwlaag geplaatste portico. Deze bouwmassa draagt middels gebosseerde hoekpilasters en Corinthische zuilen een balkon. Dit balkon is voorzien van een baluster borstwering met op de hoeken siervazen. Dubbele openslaande deuren met een segmentvormig bovenlicht geven toegang tot het balkon. Smalle blinde vensters flankeren deze toegang. Pilasters met panelen begrenzen de middenas. Deze pilasters gaan boven de kroonlijst over in pylonen, die de borstwering doorbreken. In het midden van deze borstwering bevindt zich een verhoging, die wordt besloten door een in- en uitzwenkende boog met in het midden een sluitsteen met versiering.

De symmetrische achtergevel van de hoofdmassa met uit de voorgevel overeenkomstige kenmerken, bestaat uit zeven vensterassen, begrensd door hoekpilasters, die op de eerste bouwlaag zijn gebosseerd en op de tweede bouwlaag van panelen zijn voorzien. De tweede, vierde en zesde vensteras risaleren. In de relatief smalle tweede en zesde as bevinden zich schuifvensters met bovenlicht onder een spiegelboog, terwijl de overige traveeën T-vensters bezitten. Voor de middenrisaliet en de twee belendende assen is een driezijdige veranda geplaatst, waarvan het dak door vier ijzeren zuilen wordt gedragen. De versierde consoles met geometrische meandermotieven ondersteunen de versierde liggers. In de middenas bevindt zich de met pilasters omlijste achteringang. Daarboven, in de tweede bouwlaag, zijn dubbele openslaande deuren aangebracht, die toegang geven tot een klein balkon. De middenrisaliet wordt bekroond door een gebogen fronton, waarboven de borstwering met in- en uitzwenkende boog en versierde sluitsteen steekt als beschreven in de voorgevel.

De linkerzijgevel (zuidzijde) bestaat uit de zijgevel van het achterhuis, bestaande uit zeven vensterassen, en de zijgevel van het voorhuis, die drie vensterassen telt. Deze gevels worden van elkaar gescheiden door een smal tussenlid. De zijgevel is eenvoudiger vormgegeven dan de voor- en achtergevel. Een lage plint en de kroonlijst met borstwering vormen de enige horizontale geleiding. De gevel wordt geheel links begrensd door een hoekpilaster.

De rechterzijgevel (noordzijde) is evenals de linker zijgevel onder te verdelen in een voor- en achterhuis en heeft een vergelijkbare detaillering. De scheiding wordt gemarkeerd door het licht risaleren van het voorhuis. In de eerste bouwlaag van dit voorhuis bevinden zich drie vensters, in de tweede bouwlaag slechts twee vensters.

Voor het rechterdeel van het achterhuis bevindt zich een rechthoekige uitbouw, voorzien van een enkele deur en wordt geflankeerd door boogvormige spaarvelden. Deze aanbouw dateert van vóór 1876.

In het linkerdeel van de zijgevel van het achterhuis bevinden zich twee venstertraveeën met vensters in eerste en tweede bouwlaag.

Het interieur van het landhuis is nog in hoge mate intact. Binnen de oorspronkelijke structuur vormen de twee trappenhuizen, meerdere voorname kamers, voorzien van originele lambrizing en gestucte plafonds, de voornaamste elementen.

Waardering

Het landhuis Schothorst is van algemeen belang vanwege zijn architectuurhistorische waarde als gaaf voorbeeld van een landhuis, ontworpen met de stijlkenmerken van het neoclassicisme. Het landhuis heeft tevens grote waarde als het middelpunt van een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

ensemble waartoe een landschappelijk park, een koetshuis en een orangerie behoren. Daarnaast bezit het landhuis een cultuurhistorische waarde als opvolger van eerdere bebouwing.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis